

ממתק לישבת

זמני השבת
ירושלים תל אביב חיפה באר שבע
כניסת השבת 6:18 6:34 6:25 6:36
אחרי השבת 7:30 7:32 7:32 7:32

נהנים עם איצי

שלוש לך יופני הַיָּקָר,
היום דברנו בשעת ההפסקה על המורה החדש. "אני רק לא מבין למה הוא מתאמץ להסביר כל דבר שוב ושוב", התפלא אפרים. "הרי כלם כבר מבינים!"

הסכמתי עם אפרים ונכנסנו לפתח לעוד שיעור משנה. והנה זה הגיע. המורה – הסביר שוב במרץ, את מה שסיים להסביר כבר פעמים. העפתי מבט מהיר מסביב, ואז קלטתי את אחד מחברי, יושב רכון קדימה, בתנועה מאמצת, עיניו ממקדות היטב בפניו של המורה וכל כולו מביע התרכזות.

הסתכלתי שוב על המורה והתבוננתי בלהט שבו דבר, בתנועות הידים הרחבות, ממש כאלו זו הפעם הראשונה לשיעור הזה! איזו אהבת ישראל! חשבתי לעצמי. וגם הבנתי, מה זה נקרא "להכניס חיים" בתוך הלמוד. בדיוק אתמול דברו אתנו בפתח שהנה מתקרב התאריך החשוב ח"י באלול, יום הולדת המאורות הגדולים – הבעל-שם-טוב ורבי שניאור-זלמן מליאדי, 'האדמו"ר הזקן'. ומשמעות התאריך הזה היא, שצריך להכניס חיים לכל דבר טוב שעושים. את הלמוד, את המצוות, את המרץ, בהתלהבות, בשמחה...

ממש כמו האפן שבו המורה ממשיך ומסביר את המשנה – בפעם השלישית.

שָׁלַח, אֵלַי

אני שולח את זה דרך הדואר, אין לי כסף פתח זה יגיע...

נס על הים

תל אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
פ.פ. - שולם
67' ש

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000 • טל' 03-3731777 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

להזמנות: 073-2480711
עריכה: ד. גרוחמן
ניקוד ועיצוב: פרלשטיין איורים: רפי דרוק
משתתפים: מ"ם הרשקוביץ, עוזי קפלון

במסערי הגימה
מאת עוזי קפלון

תקציר: אספספוס המפקד הרומאי יוליוס נעשה ומדח מתפקידו, ורבו יחונן בן זכאי ושני נערי עמו יוצאים ליבנה. אלא שהרומאי נשבע לנקם...
90 מגיעים ליבנה

לא קל היה לנערים, להתרחק כל כך מירושלים ומכל אהוביהם שבתוכה. אבל האם היתה ברה אחרת? הן בירושלים מצפה להם סכנת מות. לא נותר להם אלא להוסיף ולהתקדם אל עבר יבנה. בה, בעיר החכמים הזו, מתכנן רבן יחונן בן זכאי להקים מחדש את מרכז התורה, לכונן בית דין גדול; להשקיע את כל כוחותיו על מנת שגם אם יארע האסון לירושלים הביירה, חלילה, לא תשתכח תורה מישׂראל – בזה הוא רואה עתה את תפקיד חייו וגם הנערים, גדעון ומונבז, יודעים היטב כי גם להם תפקיד אחראי עד מאוד במערכה הזו: הם, ילדי ירושלים הידועים בפקחותם וחכמתם המיוחדת, הולכים להיות ילדי בית המדרש החדש שייקם ביבנה; הם ישאו בידיהם הקטנות את לפיד התורה מן הדור החרב אל הדור החדש. הם ישמרו על הלפיד, שלא יכבה נרו לעולם ועד!

ביום השביעי וישא מונבז את עיניו וירא את המקום מרחוק. הנה יבנה! הצביע בהתרגשות על העיר הקטנה שנגלתה לעיניהם על קו האפק, והשלושה החישו את צעדיהם. הם הגיעו, בשעה טובה! הם קרבו עוד. ובכן, עיר. לא מיחדת בגיפה – אין בכלל מה להשוותה לירושלים שלהם כלילת היפי. מונבז הצביע למרכז העיר. "אתה רואה מה אני לא רואה, גדעון?", לחש מונבז לחברו בגרון חנוק. "אין הר בית השם בעיר הזו, לא בית מקדש ולא כוהן גדול. סתם עיר!"

גדעון הניח יד חברית על כתפו. "גם אני חש כמוך, מונבז. אבל, ראה נא את שים לב לעיני הבורקות ואל מבטו הנחוש. וכי חושב עתה שאין לבו נצבט מגעגועים אל ירושלים? אלא שהולך הוא לעשות הכל, כדי לנטע גם כאן, ביבנה, ארבע אמות של ירושלים... ארבע אמות של הלכה!"

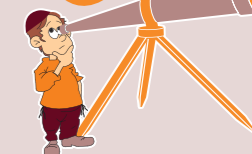
רבן יחונן בן זכאי אחז ביד שניהם ונכנס בשערי העיר. הוא הקדים שלום ליהודים שהתרגשו לפגוש כך פתאום מולם את החכם הירושלמי הנערץ, ואף השיב בקצרה על השאלות בשלומה של ירושלים – אף הוא, משימה היתה לו, וטרוד היתה לבצעה תכף ומיד! חפש פה ושאל שם ועד מהרה הולכיהו רגליו לבית מדרש קטן ושקט, כשמאחוריו משתרכים בהתרגשות עוד ילדים, ילדי יבנה, שעקבו במתח אחרי מעשיו של החכם הגדול.

"פה יוקם 'תלמוד תורה' חדש!", הכריז ועיניו בוערות. "כל אשר חשקה נפשו בתורה מזמן להצטרף, אל שני ילדי ירושלים החביבים האלה, גדעון ומונבז, שבאו עמי עד הנה. הלמודים יתחילו – עכשו!"

הילדים המו ורגשו, וכי קטנה היא בעיניהם? ללמד תורה מפיו של רבן יחונן בן זכאי בכבודו ובעצמו. אלא שספסלים חסרי, בבית המדרש הקטן הזה וחלק מן הילדים ישבו על הרצפה. "ראה נא", לחש גדעון, "גם הספסלים שישנם פה, אינם דומים לכל לספסלים הטובים שהיה בונה אבא שלי הנגר... וגורנו נחנק בדברו. הפעם היה תורו של מונבז לנחם. "וכי לא כך אמרת? פה אין בית מקדש של ממש, מאבנים, וגם לא ספסלי עץ משבחים, ואף על פי כן גם מפה תצא תורה.. אתה אמרת!"

המשך יבוא

דמות מהפרשה

יחזאל משבט נפתלי

המשלחת שעמדה מול האהל של משה רבנו המתינה בכבוד ובמורה. היו בה נציגים של כל השבטים, זקני ושוטרי השבטים החשובים. אני הייתי שם על תקן אחד מנציגי שבט נפתלי.

ומה קרה הפעם? אל דאגה. לא מרגלים ולא קרח, לא מתלוננים ולא מתאוננים. היתה לנו טענה חשובה, אך רצינו לשמע ולקבל את תשובת משה רבנו. לא להתריס נגדו חלילה.

היה זה לאחר שמשו רבנו סים את דברי הברית שדבר מול כל בני ישראל. בסיום הדברים הוא לקח את ספר התורה ונתן אותו לשבט לוי. ואנחנו הצטערנו: הרי כלנו קבלנו את התורה בהר סיני, האם רק שבט לוי יקבל את התורה? יום יבוא והם יטענו שהתורה היא רק שלהם!

משה רבנו שמע את הדברים ושמח שמחה גדולה. הוא אמר: "היום הזה נהיית לעם לה' אלקיך! היום אני רואה שאתם אכן חפצים בתורה ודברים בקדוש ברוך הוא, נותן התורה!"

הוא הוסיף והבהיר כי התורה אכן שייכת לכלם. כל יהודי ויהודי, לא רק משבט לוי, יכול וצריך לקיים את כל דברי התורה.

קוראים בענין

גאות אדם תשפילנו

ישבו החסידים בבית המדרש והתנועעו. כדרךכם, ברכו איש את רעהו בברכת 'לחיים' על כוסיות ייִוִּשְׁרָף וקנחו במיני מאפה. בין לבין השמיעו דבר-תורה משמח לב וצטטו אמרה נאה בשם אומרה.

לפתע הניף הזקן שבחבורה יד מהסה והחל לספר מעשה. מיד נשתתקו כלם, להקשיב לספורו של זקן זה, שאבי־אמו עוד זכה להסתופף בצל האילן הגדול – הבעל־שם טוב.

הסכיתו ואספר לכם ספור ששמעתי ביודותי מפי סבי, אשר היה בעצמו עד למעשה – פתח הזקן את ספורו.

בעצם אותם ימים חי באחד הכפרים הקרובים למז'בוז' שוטר, איש רע־מעללים ושונאי־ישראל משבע. פגיעתו של זה היתה רעה. בכל פעם שניצא לסיור ברחובות הכפר, היה יהודי כלשהו נזוק ממנו. פעם הטיל קנס, פעם הכה במגלב שבו נהג לנופף להנאתו דרך־קבע, ופעם אחרת הסתפק באיומים ובהפחדות.

זמן רב מאוד נאנקו תושבי הכפר תחת ידו. יום אחד פשטה השמועה כי שוטר זה, הסמוך על שלחן השלטון ומקיריו, עומד לעלות לגדלה ולהתמנות למושל המחוז. ידיעה זו הטילה פחד בלב כל יהודי הכפרים ואף בלבם

מגלים עולם

כל מעלית מצידת באמצעי בטיחות שונים להגנת המשתמשים בה מפני אסונות. הדלתות אינן נפתחות בשעה שהיא נמצאת בתנועה, וכל זמן שהיא עומדת באחת הקומות ודלתותיה פתוחות – אין היא זזה. לצדי תא המעלית מתקנים בלמי חרום על־מנת להתהדק לתא הנוסעים במקרה שפבלי הפלדה יקרעו. כפתורי אזעקה למקרים בהם המעלית נתקעת וכן מנורה הנדלקת בהפסקת חשמל. ידידות הילדים והמבגרים הן דוקא המדרגות הנעות, העשויות בצורת שרשרת אין־סופית שמונעת על־ידי מנוע חשמלי. מדרגות כאלו התקנו לראשונה לפני כמאה שנים בתחנת הרכבת של ניו־יורק, ומאז אנו מוצאים אותן במרכזי קניות, תחנות אוטובוס מרכזיות ובשדות התעופה. הדרגנועים נעים בקצב אטי וכך מתאפשר לאנשים לעלות לקומות עליונות בנחת, בשלוח וללא מאמץ.

של בני מז'בוז'.

לאחר התיעצות כללית החלט לשגר אל הבעל־שם טוב משלחת מיחדת, שתבקש ממנו להעביר בתפלה ולהעביר את רע הגזרה. קבל הבעל־שם טוב את חברי המשלחת במאור־פנים ובחבה, הקשיב לדבריהם ולאחר מכן שקע בהרהוריו. "רואה אני כי יהיה קשה, קשה מאוד, לעצר בעד שוטר רשע זה, ששרו של עשו נצב לימני", מלמל הבעל־שם טוב, ספק לעצמו ספק לאזני העומדים לפניו.

חברי המשלחת הביטו בו בעינים מתחננות. "ואנחנו?", אמרו, "כלום לצדנו אין עומדים אבותינו, שרי האמה?!". למשמע טענה זו, שבקעה מלב תם ודואג, נהרו פני הבעל־שם טוב.

שוב שקע הבעל־שם טוב בהרהוריו עד שלבסוף געור מהם ואמר: "אמנם שרו של עשו מסייע לרשע, אך גם לנו יש מליצי־ישר. נמתין ונראה איך פול דבר".

כעבר כשבויע התקיים במז'בוז' היריד השנתי הגדול, שאליה נהרו יהודים ולהבדיל נכרים מפל הסביבה כלה. הכל צפו ליריד זה. שפע הקולות והצבעים, מגון הסחורות העשיר ולהטוטני־הרחוב אשר שעשעו את ההמון תמורת הפרוטות שהשלכו לכובעיהם – נמסכו לבלילה חגיגית אחת.

בבקרו של יום, בתם תפלת שחרית, פנה הבעל־שם טוב לעבר השוק. "הבה נצא לפגוש את היהודים הכפריים, נשאל בשלומם

ונרומם את רוחם", אמר לקבוצת התלמידים שנלוותה אליו בדרך ליריד.

הבעל־שם טוב עבר מדיכן לדוכן, פגש יהודים ממקומות שונים – ברך, עודד, עורר להוספה בלמוד תורה, להתחזקות בשמירת מצוות, ליתר זהירות באהבת־ישראל.

לפתע נשמע רחש באויר, רחש שהתחזק והלך מרגע לרגע. הרחש ליה תנועה עצבנית של מקצת היריד. כעבר רגע התבררה הסבה – השוטר האכזר, זה המיעד להתמנות למושל המחוז, בא.

הבעל־שם טוב נותר על מקומו וסביבו חבורת כפריים. מכיון שהבעל־שם טוב לא זז ממקומו, לא זזו גם הם, אף שלבם לא היה שקט.

פתאום נראה לעיניהם השוטר, רכוב על סוסו. הכל זזו לצדדים כדי לפנות מעבר לו ולסוסו. הביט השוטר בכלם בשחצנות והרע נבט מעיניו. או־אז הבחין בבעל־שם טוב ובחבורת היהודים שהקיפה אותו. המחזה הוציאו משלותו. בחמה שפוכה התקרב אליהם ובתנועה חדה הצליף במגלבו על

ראשי החבורה. ההצלפה פגעה בכובעו של הבעל־שם טוב. רק בנס לא פגע המגלב בפניו.

נהמה של בעתה נפלטה מפיות הסובבים את הבעל־שם טוב. לעמת זאת, פניו של הבעל־שם טוב האירו באור גדול. "בערב, לכשיוסתיים היריד, בואו אלי ונאמר יחד 'לחיים' לרגל ישועתנו ששכר באה", אמר הבעל־שם טוב לכפריים המשתאים.

ואמנם בערב התכנסו ובאו יהודים רבים לבית־מדרשו של הבעל־שם טוב, וכבדו שם במאכל ובמשקה. הכל צפו למוצא־פיו של הבעל־שם טוב, שיפרש את משפטו הסתום מן הבקר. לאיזו 'ישועה' רמז.

פתח הבעל־שם טוב ואמר: "בראותי את השוטר מתפרץ לשוק, רכוב על סוסו, בגאון גדולה, מצליף לכל עבר ברעלב ובנסות־רוח, אמרתי בלבי, 'רבונו של עולם, גם אם נגזר על איש רע זה להיות שר ומנהיג – ראה־נא כיצד נוהג הוא כבר עתה כמו מלך בגדוד; מדוע אפוא להעלותו עוד?!'. באותה שעה נתקבלה טענתי במרומים. 'רשע זה', אמרו, 'קפח את גדלותו – בגאותו'. ומיד התבטלה הגזרה".

הוסיף הבעל־שם טוב ואמר: "הוא אשר אמר החכם מפל אדם בספר משלי: 'גאות אדם – תשפילנו'". לא חלפו אלא ימים אחדים ונדע כי פתאום, מסבה שאינה ידועה לאיש, סר חנו של השוטר בעיני השלטונות. מכיון ששך, נתבטל מניו למושל ויהודי המחוז יכלו לנשם לרוחה.

מחכימים ונהנים

לאחז בידית

בתחלת נשיאותו התגורר רבי שניאור־זלמן, בעל התניא, בעירה ליאוזנה, וכנה 'המגיד מליאוזנה'. לאחר שחרורו ממאסרו (השני) עבר לעיר ליאדי, ומאז הוא ידוע בפנוי 'הרב מליאדי'. פעם שאלוהו, מה ההבדל בין ליאוזנה לליאדי.

ענה הרבי: "בליאוזנה, כשהיה נכנס אלי אדם מישראל, היה נשרף ונהפך בהכרח לאדם אחר. על כך היה קטרוג, שכן הדבר שלל את הבחירה החפשית, ונצטויתי להסתיר ענין זה. עם זאת, גם לאחר המאסר נשאר שמץ מכוח זה, ומי שאחז בידית הדלת שלי, לא ימות בלי תשובה".

מכאן הפתגם החסידי: "לכל הפחות עלינו להחזיק בידית הדלת של הרבי".

בנית משפחת גאולה

צביקה: בקיץ הזה - נהייתי עשיר! קבלתי ספר בפתנה מהפדרין, זכיתי בשעון בחידון, ובפצע של עזרה בבית, קבלתי פנס.

פיני: גם אני! קבלתי מחזיק מפתחות כשכלל פי התפללתי הכי יפה!

שרי: אז זה היה קיץ של פתנות ופרסים? השבתי שוקה לכס קיץ של קדשה וכעשים טובים.

צביקה: את לא מבינה, כל הפרסים האלו הפכו להיות "קדוש להשם"! בזכותם, לפדני יותר בחשוק, התפללנו יותר בצרכי, עזרנו בשמחה...

שרי: אהה, עכשו אני מבינה. כבו קרבן הבבורים הפופיע בצרשה. את הפרות היו הבוהנים אוכלים, והם לא היו נשארפים. ובכל זאת, היתה בהם קדשה, כבו בכל קרבן. זה מלמד אותנו לקדש את הדברים שלנו, גם בשאנחנו משתמשים ונהנים מהם.

צביקה: זו בעצם טעיפה מן הגאלה. עכשו זה רק בחלק מן החפצים שיש לנו. בימות הפישים כל דבר שנחזיק ביד, נראה כיצד בברור את המפקיד שיש לו - בהארת העולם באור אלקי.